

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД Битола

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2012,
со извештај на независниот ревизор

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2012,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	<u>Страна</u>
ИЗВЕШТАЈ НА РЕВИЗОРИТЕ	3 - 4
БИЛАНС НА УСПЕХ	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ НА ГЛАВНИНАТА	8
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК	9
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	10 - 31

**Б и Љ,
Боро и Љупчо
д.о.о. - Скопје**

Ревизија, Проценка
и Финансиски
Консалтинг

Дрезденска бр 52
1000 Скопје
Македонија

Тел: + 389 (02) 3066-604
Тел: + 389 (02) 3061-185
Факс +389 (02) 3094-919

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД - Битола

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД Битола, што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2012 година, како и билансот на успех, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината што заврши тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансискиите извештаи

Раководството на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД Битола е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување што се прифатени и објавени во Република Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД Битола заклучно со 31 декември 2012 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината што заврши тогаш во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување што се прифатени и објавени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Друштвото, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината што заврши на 31 декември 2012 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД Битола за годината што заврши на 31 декември 2012 година.

Скопје, 12 март 2013 година

Овластен ревизор

Атанасовски Борислав

Ревизија, проценка и
финансиски консалтинг
Б и Љ, Боро и Љупчо
д.о.о - Скопје

Управител

Атанасовски Борислав

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БИЛАНС НА УСПЕХ за годината завршена на 31 декември 2012 година

во илјади денари	Белешки	2012	2011
Приходи од продажба	5	908.486	1.023.716
Останати деловни приходи	6	67.827	90.497
Промени на залихите на готови производи и производството во тек		152.404	114.404
Сопствени производи употребени и капитализирани во претпријатието		97.346	90.049
Употребени сировини и помошни материјал	7	-451.473	-406.339
Плати и надоместоци од плати	8	-248.222	-245.198
Амортизација	12,13	-70.105	-63.861
Набавна вредност на трговски стоки		-4.514	-336
Останати деловни расходи	9	-326.653	-337.637
Добивка од редовно работење		125.096	265.295
Финансиски приходи	10	11.652	8.940
Финансиски расходи	11	-10.616	-1.423
Добивка пред оданочување		126.132	272.812
Данок од добивка		-2.071	-2.788
Нето добивка		124.061	270.024
Основна заработувачка по акција (денари)		611,46	1.640,67

Извршен директор

Белешките содржани од страна 10 до 31 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината завршена на 31 декември 2012 година

во илјади денари	Белешки	2012	2011
Нето добивка за периодот		124.061	270.024
Друга сеопфатна добивка:			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања расположливи за продажба		-73.647	-57.404
Вкупна друга сеопфатна добивка		-73.647	-57.404
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		50.414	212.620

Белешките содржани од страна 10 до 31 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА за годината завршена на 31 декември 2012 година

во илјади денари	Белешки	2012	2011
СРЕДСТВА			
Недвижности, постројки и опрема	12	825.070	681.688
Нематеријални средства		250	
Нетековни биолошки средства	13	95.513	93.372
Вложувања расположливи за продажба	14	156.892	230.479
Вложувања во подружници	15	923	615
Аванси за инвестиции		2.727	22.816
Вкупно долгорочни средства		1.081.375	1.028.970
Залихи	16	430.411	383.073
Тековни биолошки средства	13	416.406	366.206
Побарувања од купувачи	17	253.845	173.451
Останати краткорочни побарувања	18	25.890	53.279
Краткорочни финансиски вложувања	19	146.819	63.149
Парични средства	20	37.938	84.928
Вкупно тековни средства		1.311.309	1.124.086
ВКУПНО СРЕДСТВА		2.392.684	2.153.056
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Акционерски капитал		738.184	738.184
Сопствени акции			-206.630
Законски резерви		126.491	207.268
Резерва за објективна вредност		-144.674	-71.027
Реинвестирана добивка		120.376	120.376
Нераспределена добивка		1.136.112	1.137.904
Траен капитал		1.976.489	1.926.075
Обврски по долгорочни кредити	23	147.611	65.638
Останати долгорочни обврски	24	9.353	14.793
Обврски према добавувачи	25	144.597	112.482
Обврски за примени аванси	26	2.909	283
Обврски по краткорочни кредити	27	75.487	831
Останати краткорочни обврски	28	36.238	32.954
Вкупно тековни обврски		259.231	146.550
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		2.392.684	2.153.056

Извршен директор

Белешките содржани од страна 10 до 31 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ НА КАПИТАЛОТ за годината завршена на 31 декември 2012 година

во илјади денари	Акцион. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Резерва за објект. вредност	Нераспр. добивка	Останати резерва	Вкупно
Состојба 1.01.2012	738.184	-206.630	207.268	-71.027	1.137.904	120.376	1.926.075
Сеофатна добивка							
Добивка 2012 година					124.061		124.061
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивната пазрна вредност				-73.647			-73.647
Вкупна сеофатна добивка				-73.647	124.061		50.414
Трансакции со сопствениците							
Прекнижување за поништени сопствени акции		206.630	-206.630				0
Распределба на добивка			40.505		-40.505		
Прекнижување			85.348		-85.348		0
Состојба на 31.12.2012	738.184	0	126.491	-144.674	1.136.112	120.376	1.976.489

во илјади денари	Акцион. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Резерва за објект. вредност	Нераспр. добивка	Останати резерва	Вкупно
Состојба 1.01.2011	738.184	-206.630	207.268	-13.623	867.880	120.376	1.713.455
Сеофатна добивка							
Добивка 2011 година					270.024		270.024
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивната пазрна вредност				-57.404			-57.404
Вкупна сеофатна добивка				-57.404	270.024		212.620
Трансакции со сопствениците							
Прекнижување							0
Откупени сопствени акции							0
Дивиденда							0
Состојба на 31.12.2011	738.184	-206.630	207.268	-71.027	1.137.904	120.376	1.926.075

Белешките содржани од страна 10 до 31 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК

за годината завршена на 31 декември 2012 година

во илјади денари	2012	2011
Парични текови од оперативни активности		
Нето добивка	124.061	270.024
Амортизација	69.526	63.104
Побарувања од купувачи	-80.780	33.974
Тековни биолошки средства	-50.200	-60.461
Останати побарувања	27.775	-14.786
Залихи	-47.338	-89.043
Обврски према добавувачи	32.115	11.040
Обврски за промени аванси	2.626	-775
Останати тековни обврски	3.284	-2.319
Нето парични текови од оперативни активности	81.069	210.758
Парични текови од инвестициони активности		
Тековни биолошки средства	-2.141	843
Долгорочни вложувања	73.279	57.403
Краткорочни финансиски побарувања	-83.670	-61.931
Издвоени средства за инвестиции	20.089	-22.428
Нематеријални средства	-250	
Нови набавки	-212.908	-117.614
Расходувани основни средства		46.252
Нето парични текови од инвестициони активности	-205.601	-97.475
Парични текови од финансиски активности		
Долгорочни кредити	81.973	
Долгорочни обврски спрема вработените	-5.440	5.184
Објективна вредност на вложувањата	-73.647	-57.404
Откуп на сопствени акции		
Обврски по краткорочни кредити	74.656	
Нето парични текови од финансиски активности	77.542	-52.220
Нето намалување на паричните средства	-46.990	61.063
Парични средства на почеток од годината	84.928	23.865
Парични средства на крајот од годината	37.938	84.928

Белешките содржани од страна 10 до 31 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТО

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД – Битола (во понатамошниот текст: Друштвото) е акционерско друштво, запишано во Трговскиот Регистар на Република Македонија со единствен матичен број (ЕМБС) 4167414).

Основна дејност на Друштвото е примарно земјоделско производство на: нивски култури (пченица, јачмен, сончоглед, шеќерна репа, пченка зрно, пченка силажа и друго), одгледување на ситен и крупен добиток, сточарско производство, рибарство и овоштарство. Во својата производна дејност вклучува и производство и доработка на семенски материјал од житни, индустриски и фуражни култури и производство на концентрати за сточна храна.

Приоритетна дејност според Централниот Регистер на Република Македонија е 01.11- одгледување на жита (освен ориз), мешунасти растенија и маслодајно семе.

Структурата на акционерската главнина на Друштвото ја сочинуваат 202.891 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 70,213 ЕВРА. Собранието на акционери на седницата одржана на ден 27.06.2012 година донесе одлука за поништување на 68.711 сопствени акции без намалување на основната главнина, со што досегашната номиналната вредност на една обична акција се менува од 52,450 ЕВРА на 70,213 ЕВРА. Со поништување на 68,711 сопствените обични акции, основната главнина која беше поделена на 271.602 обични акции, се менува и изнесува 202.891 обични акции.

Седиштето на Друштвото е во Битола на улица “Борис Кидрич” бр 3 Битола.

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиски извештаи на ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД, Битола се изготвени во согласност со Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) и Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ), објавени во Република Македонија во Правилникот за водење сметководство во Службен Весник на РМ бр.159/2009 применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност, а за одделни средства по пазарна вредност.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина.

2.4. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финаисиските извештаи за 2012 година се прикажани во понатамошниот текст.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходи од продажба на производи се признава кога значителни ризици и користи од сопственоста се пренесени на купувачот и не постојат значајни неизвесности за наплата и можно враќање на производите. Приходите од извршени услуги се признаваат во билансот на успех до степен на завршеност на услугите на денот на составување на финансиските извештаи. Приходите од продажба на производи и стоки ја опфаќаат нивната фактурирана вредност.

3.2. Субвенции

Субвенции од државата кои се однесуваат на биолошките средства се признаваат во Билансот на успех како приход кога постои разумна основа дека истите ќе бидат примени.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.2. Приходи од камати

Каматите настанати по основ на побарувања од деловните односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.3. Камати како расход

Каматите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловните односи се искажуваат како расходи од камати. Расходите од камати се признаваат на пресметковна основа во периодот во кој настануваат.

3.4. Приходи по основ на финансиски вложувања

Приходите по основ на вложените средства во акции на банки, други финансиски организации и во трговски друштва се искажуваат во билансот на успехот како приходи во рамките на останатите оперативни приходи.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на основните средства се надоместуваат од приходот на пресметковниот период кога ќе настанат.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Недвижности постројки и опрема (НПО)

Набавките на НПО во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на НПО се состои од фактурната вредност на набавените НПО зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа во Република Македонија, основните средства се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност на средствата и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Нето ефектот од ревалоризацијата е евидентиран како ревалоризациона резерва. Последна ревалоризација Друштвото изврши во 2003 година.

НПО се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот целосен отпис.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Позитивната разлика настаната при продажба на основни средства се книжи во корист на капитална добивка, а негативната разлика се книжи на товар на капитална загуба. Неотпишаната вредност на продадени и расходувани основни средства се книжи на товар на капитални добивки односно захупи во рамките на останатите оперативни расходи.

Трошоците за позајмување кои директно можат да се припишат на стекнување, изградба или производство на средство кое се квалификува, преставува дел од набавната вредност на тоа средство.

3.7. Амортизација

Набавната вредност на НПО се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на основните средства.

Стапките што се применуваат за амортизација на основните средства што ги поседува ЗК Пелагонија АД, Битола се како што следи:

Градежни објекти	2,5 % до 3%
Постројки и опрема	5% до 25%
Мебел, транспортни средства и останато	20% до 25%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Биолошки средства

Биолошките средства освен повеќегодишните насади се искажани по пазарна вредност намалена за трошоците за резлизација. Трошоците за реализација ги вклучуваат сите трошоци потребни за реализација на средствата, освен транспортните и други трошоци потребни за да се донесе средството на пазар.

3.8.1. Основно и обртно стадо

Основното и обртното стадо се прикажани по пазарна вредност која се темели на пазарната цена на стадото според значајни особини: старост, репродуктивни и генетски особини.

3.8.2. Повеќегодишни насади

Повеќегодишните насади се прикажани по набавна вредност намалени за пресметаната амортизација.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.8.3. Амортизација на повеќегодишни насади

Амортизацијата на повеќегодишните насади се пресметува по пропорционална метода со примена на пропишани стапки определени за намалување на вредноста на повеќегодишните насади до нивната преостаната вредност. На повеќегодишните насади не се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Годишната стапка на амортизација на повеќегодишните насади изнесува 10%.

3.9. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поедниечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

3.10. Залихи

Залихите се искажуваат по пониска од набавната или нето реализираната вредноста. Нето реализираната вредноста е проценета продажна цена намалена за проценетите трошоци на довршување на производството и проценетите трошоци за продажба.

Ожнеаните земјоделски производи се искажуваат по пазарна вредноста намалени за проценетите трошоци за реализација на денот на жнеење, утврдена согласно сметководствената политика за биолошки средства (Види сметководствена политика 3.8). Секоја промена на вредноста по датата на жнеење се признава во билансот на успех.

Залихите на материјали и резервни делови ситниот инвентар и трговските стоки се искажуваат по набавни цени.

Ситниот инвентар се отпишува со 50% при ставањето во употреба.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните услуги и стоки, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати и кога побарувањата се утужени. Индикатори кои се користат при проценката на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, како и стечај или ликвидација на купувачите. Последователната наплата на претходно отпишаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

3.12. Парични средства

Паричните средства и паричнит еквиваленти се состојат од денарска и девизна готовина во благајна, парични средства на жиро - сметките во деловни банки, девизни сметки во деловните банки и други парични средства со доспеаност до три месеци.

3.13. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се искажуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Македонија на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при искажувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се искажуваат во билансот на успехот како дел од останатите оперативни приходи, односно од останатите оперативни расходи.

3.14. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирани добивки

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (трезорски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Друштвото.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Законски резерви

Законските резерви ги сочинуваат резервите формирани со распределба на дел од нето добивката на Друштвото. Овие резерви можат да бидат употребени за покривање на искажана загуба во работењето на Друштвото.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.15. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

3.16. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгорочни и краткорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Делот од долгорочните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на билансот на состојбата се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.17. Данок на добивка

Данокот на добивка, како резултат на законските измени, во 2009 година се пресметува на изменет начин. Основа за пресметка на данокот на добивка се повеќе видови трошоци кои не се признаваат за целите на оданочувањето, тн. даночно непризнаени трошоци. Данок на добивка ќе се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи од 2009 година и наредните години.

Стапката на данокот на добивка во Република Македонија изнесува 10% (10% и во 2011 година).

3.18. Користи за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основицата за пресметка на придонесите претставува бруто платата.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Друштвото плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Друштвото, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што се смета дека износот е нематеријален за финансиските извештаи.

3.19. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Друштвото има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат цо цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.20. Незвесни обврски и незвесни средства

Незвесна обврска е можна обврска што произлегува од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе незвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Незвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Незвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе незвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Незвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените) кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Одборот на директори. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

ЗК Пелагонија АД, Битола во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради набавка на стоки и услуги. Овие набавки се искажани во странски валути.

Друштвото не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Македонија. Поради тоа, Друштвото е изложено на ризик поврзан со можните флукутации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба затоа што ЗК Пелагонија АД, Битола има вложувања расположливи за продажба. Друштвото исто така е изложено на ризик од промена на цените на готови производи и промена на цени на репроматеријали претежно: нафта, бешпачки ѓубрива и заштитните средства.

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај купувачите на неговите производи да не можат да ги извршат своите обврски спрема Друштвото.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Друштвото е изложено на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова го изложува Друштвото на можен ризик од промени на каматните стапки.

ЗК Пелагонија АД, Битола нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Друштвото нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Друштвото го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ЗК Пелагонија АД, Битола врши редовно следење на кредитната задолженост.

во илјади денари	2012	2011
Обврски по кредити	223.098	66.469
Парични средства	-37.938	-84.928
Нето обврски по кредити	185.160	-18.459
Капитал и резерви	1.976.489	1.926.075
% на кредитна задолженост	9,37%	-0,96%

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2012	2011
Приходи од продажба на домашен пазар	901.949	793.623
Приходи од продажба на странски пазар		92.860
Приходи од поврзани друштва	5.559	136.235
Останато	978	998
Вкупно	908.486	1.023.716

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

во илјади денари	2012	2011
Добивки од продажба на биолошки средства	284	7.764
Добивки од продажба на долгорочни обврзници	3.707	4.047
Приходи од премии, субвенции, дотации	58.786	63.968
Приходи од наплатени штети	94	2.048
Приходи од наплата на отпишани побарувања	882	492
Дополнителни попусти	3.851	11.522
Останато	223	656
Вкупно	67.827	90.497

7. УПОТРЕБЕНИ СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ

во илјади денари	2012	2011
Материјали	380.629	345.879
Потрошени резервни делови	58.323	50.672
Потрошен ситен инвентар	12.521	9.788
Вкупно	451.473	406.339

8. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2012	2011
Бруто плата	234.562	220.232
Останати трошоци за вработените	13.660	24.966
Вкупно	248.222	245.198

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

9. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ РАСХОДИ

во илјади	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Потрошена енергија	149.444	151.642
Транспортни услуги	10.382	18.524
Надворешни услуги за изработка на добра	5.419	4.070
Услуги за одржување	3.752	4.367
Наемнини-лизинг	63.441	57.480
Вредносно усогласување на побарувања	2.107	1.671
Надомест и др. примања на одбор на директори	1.832	2.238
Спонзорства и репрезентација	3.196	3.054
Комунални услуги	36.561	46.800
Кусоци	10.260	6.877
Даноци кои не зависат од резултатот	3.245	1.660
Надоместоци за службени патувања	1.976	1.081
Премии за осигурување	572	509
Банкарски услуги	4.365	3.010
Загуба од продажба и расход на биол.средства	19.691	24.385
Останато	<u>10.410</u>	<u>10.269</u>
Вкупно	<u>326.653</u>	<u>337.637</u>

10. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ

во илјади денари	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Курсни разлики	64	127
Приходи од вложувања		1.919
Приходи од камати	11.588	6.894
Вкупно	<u>11.652</u>	<u>8.940</u>

11. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

во илјади денари	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Расходи од камати	10.357	1.080
Курсни разлики	259	343
Вкупно	<u>10.616</u>	<u>1.423</u>

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

12. ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните средства и нивната исправка на вредноста на ден 31 декември 2012 година се како што следи:

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Средства во подготовка	ВКУПНО
Набавна вредност					
Состојба 1.01.2012	29.041	817.784	1.855.256	32.372	2.734.453
Нови набавки				212.908	212.908
Пренос од инвестиции	1.390	32.052	111.637	-145.079	
Расход/продажба		-2.531	-16.082		-18.613
Состојба на 31.12.2012	30.431	847.305	1.950.811	100.201	2.928.748
Исправка на вредност					
Состојба 1.01.2012		449.632	1.603.133		2.052.765
Амортизација		17.599	51.927	-	69.526
Расход		-2.531	-16.082		-18.613
Состојба 31.12.2012		464.700	1.638.978	0	2.103.678
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ					
НА 31.12.2012	30.431	382.605	311.833	100.201	825.070

во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Средства во подготовка	ВКУПНО
Набавна вредност					
Состојба 1.01.2011	27.148	815.780	1.832.093	2.906	2.677.927
Нови набавки	1.893	4.316	38.387	73.018	117.614
Расход/продажба		-2.312	-15.224	-43.552	-61.088
Состојба на 31.12.2011	29.041	817.784	1.855.256	32.372	2.734.453
Исправка на вредност					
Состојба 1.01.2011		433.837	1.570.660		2.004.497
Амортизација		17.390	45.714	-	63.104
Расход		-1.595	-13.241		-14.836
Состојба 31.12.2011		449.632	1.603.133	0	2.052.765
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ					
НА 31.12.2011	29.041	368.152	252.123	32.372	681.688

Друштвото е корисник на 18.665 ха земјоделско земјиште од кои 17.467 ха се во сопственост на Р.Македонија, дел од 50 ха се води како имот на физички лица а се користи од Друштвото, 399 ха е имот на приватни лица кои сеуште не превземен со денационализација од кои 292 во Блок Породин, 12.7 ха се површини за ко се плаќа закупнина и 87 ха земјоделско земјиште се во негова сопственост.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За користење на земјоделското земјиште на 15.10.1998 година склучен е договор со Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за долгорочен закуп на земјоделско земјиште и анекс договори од 8.12.2005 година, 9.05.2008 година, 28.08.2008 година, 13.05.2010 година и 15.06.2012 година (Анекс број 5). Со одредбите на анекс договорот е регулирана висината на закупнината за користење земјоделско земјиште и тоа:

- Во ридско-планинските подрачја се плаќа 100 кгр пченица по хектар изразена во денарска противвредност и
- Во рамничарските подрачја се плаќа по 300 кгр пченица по хектар изразена во денарска противвредност.

Зголемувањето на земјиштето во износ од 1.390 илјади денари се должи на зголемување на градежно земјиште. Зголемувањето на градежното земјиште се должи на купување на градежно неизградежно земјиште во површина од 15.514 метри квадратни од јужната индустриска зона Жабени, во сопственост на Р.Македонија, по пата на јавно наддавање.

За дел од недвижностите (градежни објекти), кои Друштвото ги поседува се евидентирани во имотни листови со право на сопственост, а за дел и понатаму постапката за запишување на сопственоста врз недвижностите (градежни објекти) со изработка на геодетски елаборате за снимање и етажен премер на објектите кои ги поседува Друштвото.

Како обезбедување по користени кредити број 08-235/2 од 31.01.1996 година од Стопанска банка АД, Битола во износ од 60.905 со рок на враќање 15.03.2020 година, под хипотека се дадени недвижен имот во корист на банката.

Кредитите од Комерцијална Банка АД Скопје, обезбедени се, со имот- млин за жито Илинден во Битола и армирано бетонски силос капацитет 6000 тони и машинска куќичка, со опремата и инсталацијата за редовна работа на млинот, како и недвижен имот-армиранобетонски силос со капацитет од 10000 тони со 8 сило келии, машинска куќичка и помошен објект и претоварна станица.

Долгорочниот кредит од ТТК банка е обезбеден со хипотека на недвижен имот-млин Драгор со придружни објекти.

Авансите за материјални средства во вкупен износ од од 2.727 илјади денари во најголем дел се однесуваат кон Електропрогрес Дооел Битола за набавка на трафостаница и ЕВН во износ од 419 илјади денари за електроприклучок.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

13. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА

2012	Недовршени земј. произв.	Основно стадо	Обртно стадо	Повеќегод. насади	Средства во подготовка	ВКУПНО
Состојба 1.01.2012	332.841	90.731	33.365	1.903	738	459.578
Зголемување како резултат на набавки			4.023		1.009	5.032
Пренос од средс,во подготовка		964			-964	
Намалување како резултат на продажби		-14.871	-255.568		0	-270.439
Ожнесани земјодел.производи пренесени на залиха	-909.424					-909.424
Промени на вредноста на биолошки средства	948.086	16.581	263.083			1.227.750
Амортизација				-578		-578
Состојба 31 декември 2012	371.503	93.405	44.903	1.325	783	511.919
Нетековни средства		93.405		1.325	783	95.513
Тековни средства	371.503		44.903			416.406
Вкупно биолошки средства	371.503	93.405	44.903	1.325	783	511.919
2011	Недовршени земјоделски производи	Основно стадо	Обртно стадо	Повеќегод. насади	Средства во подготовка	ВКУПНО
Состојба 1.01.2011	272.370	91.025	37.819	2.660	530	404.404
Зголемување како резултат на набавки					208	208
Намалување како резултат на продажби		-6.835	-224.724		0	-231.559
Ожнесани земјодел.производи пренесени на залиха	-1.005.364					-1.005.364
Промени на вредноста на биолошки средства	1.065.835	6.541	220.270			1.292.646
Амортизација				-757		-757
Состојба 31 декември 2011	332.841	90.731	33.365	1.903	738	459.578
Нетековни средства		90.731		1.903	738	93.372
Тековни средства	332.841		33.365			366.206
Вкупно биолошки средства	332.841	90.731	33.365	1.903	738	459.578

Основното стадо прикажано на 31 Декември 2012 година се состои од 2.472 молзни крави, високо стелни јуници и телиња (2011:2.530), 446 нерези, маторици и назимки (2011:451), и 3.121 овни, овци, свиски, шилеџиња, приплодни јагниња, кози и прчови (2011:3.629).

Во текот на годината завршена на 31 Декември 2012 година Друштвото има продадено 116 молзни крави, високо стелни јуници и телиња (2011:122); 133 нерези,маторици и назимки (2011:125); 688 овни,овци,свиски, шилеџиња и приплодни јагниња (2011:418).

Обртното стадо на 31 декември 2012 година се состои од 726 телиња (2011:634); 3.320 товеници и прасиња (2011:3.798); 425 дојни јагниња и јариња (2011:467) и 25.870 килограми риба (2011:57.245).

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Во текот на годината завршена на 31 Декември 2012 година, Друштвото има продадено 385 телиња (2011:334); 6.132 товеници и прасиња (2011:5.779) и 1.882 дојни јагниња (2011:2.053).

14. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

9.1 Вложувања во трговски друштва

во илјади денари	2012	2011
А.Д. Жито Лукс	1.040	1.039
АД Жито Вардар Велес	4.656	5.094
АД Жито Полог Тетово	43.064	50.417
Карномак АД Битола	210	210
Пелагонија Полог	60	
Вкупно вложувања во трговски друштва	49.030	56.760

9.2 Вложувања во банки

Стопанска банка АД Битола	107.699	173.509
ЦКБ АД Скопје	163	210
Вкупно вложувања во банки	107.862	173.719
ВКУПНО ВЛОЖУВАЊА	156.892	230.479

Друштвото во Жито Полог АД Тетово има учество во основната главнина од 37,51%, а во Стопанска Банка АД Битола учествува со 21,24%.

Друштвото согласно Извештајот за имател на состојба од Централниот Депозитар за хартии од вредноста има вкупно 82.781 акции на Стопанска банка АД Битола од кои според Решение број 3495 од гувернерот на Народна Банка на РМ, 63.381 акции не му носат право на глас и право на дивиденда.

15. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРЖНИЦИ

во илјади денари	2012	2011
Пелагонија развој Дооел Могила	307	307
Пелагонија ВЕТ Дооел с.Кравари	308	308
Пелагонија Млин Битола	308	
Вкупно	923	615

Друштвото е 100% сопственик на уделите во Пелагонија развој Дооел Могила, Пелагонија ВЕТ Дооел с.Кравари и Пелагонија Млин Битола.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

16. ЗАЛИХИ

во илјади денари	2012	2011
Суровини и материјали на залиха	35.250	75.261
Резервни делови во склад	70.075	73.420
Ситен инвентар на залиха и употреба	43.068	46.586
Производи на залиха	300.319	202.985
Производи во туѓ склад		5.037
	448.712	403.289
Минус - Исправка на вредност	-18.301	-20.216
Вкупно	430.411	383.073

17. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	2012	2011
Побарувања од поврзани друштва	183	18.660
Побарувања од купувачи во земјата	253.594	145.400
Побарувања од купувачи во странство	68	9.391
Сомнителни и спорни побарувања	18.564	19.531
	272.409	192.982
Минус - Исправка на вредност	-18.564	-19.531
Вкупно	253.845	173.451

18. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	2012	2011
Побарувања за камати	2.019	9.273
Побарување за ДДВ	1.901	7.325
Побарувања за данок од добивка	870	340
Побарувања за регрес,субвенции, премии	10.551	7.697
Побарувања за цесии и превземање на долг	9.097	26.847
Однапред платени трошоци	586	524
Побарувања за дадени аванси	273	791
Останати побарувања	593	675
	25.890	53.472
Минус - исправка на вредност		-193
Вкупно	25.890	53.279

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

19. КРАТКОРОЧНИ ДЕПОЗИТИ И ПОЗАЈМИЦИ

во илјади денари	2012	2011
Искра ММ Дооел Скопје	120.000	
Софија градба		40.000
Стококомерц		4.131
Синерџи инвестмент Скопје	20.000	20.000
Факултет за администрација и менаџмент		2.000
Пелагинија Млин Доо Скопје	822	
Краткорочни депозити во ТТК	1.421	1.369
Побарувања по камати	4.804	8
Минус- Исправка на вредност	-228	-4.360
Вкупно	146.819	63.148

20. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

во илјади денари	2012	2011
Жиро сметка	33.251	5.289
Денарска благајна	85	71
Девизни сметки	300	1.809
Депозити до 1 месец		69.500
Државни обврзници	3.685	7.648
Останати парични средства	617	611
Вкупно	37.938	84.928

21. КАПИТАЛ

	2012	01.01.2012	%	Зголем.	Намал.	31.12.2012	%
Физички лица		49.835	18,35%		-4.545	45.290	22,32
Правни лица		153.056	56,35%	4.545		157.601	77,68%
обични акции Откупени сопств.							
акции		68.711	25,30		-68.711		
Вкупно		271.602	100%	4.545	-73.256	202.891	100%

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

22. ЗАРАБОТУБАЧКА ПО АКЦИЈА

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработка по акција на 31 декември 2012 година која е добиена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на акции во износ од МКД 125.494 илјади денари (2011:МКД 270.024 илјади) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2012 година од 202.891 (2011:164.581) пресметано е како што следи:

Добивка расположлива за имателите на акции

во илјади денари	2012	2011
Добивка за годината	124.061	270.024
Добивка расположлива за имателите на акции	124.061	270.024

Просечен број на обични акции

во број на акции	2012	2011
Издадени акции на 1 јануари	271.602	271.602
Ефект од откупени сопствени акции	-68.711	-68.711
Пиом нетрансформирани во обични акции		-38.310
Просечен број на акции на 31 декември	202.891	164.581

23. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	2012	2011
ТТК Банка АД Скопје	22.755	2.000
Банка за надворешна трговија	333	333
Комерцијална банка АД Скопје	63.618	2.400
Стопанска банка АД Битола	60.905	60.905
Вкупно	147.611	65.638

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Дел од долгорочните кредити од банки се врз основа на конверзија на краткорочни кредити за обртни средства во долгорочни кредити согласно законските прописи во Р.Македонија.

Кредитите конверзирани во 1995 година се со еднократен рок на враќање на 31.03.2020 година. На овие кредити не се пресметува камата. Друштвото има обврска дап лаќа провизија по стапка од 2,5%.

24. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2014	2015	2016	Вкупно
Обврски спрема вработените за технолошки вишок	4.895	3.185	1273	9.353

Долгорочните обврски кон вработени во износ од 9.353 илјади денари се согласно Програмата на Друштвото за надминување на економско-финансиските потешкотии и воведување економски, организациони, технолошки, структурни и други промени од деловни причини. Согласно програмата, Друштвото ќе исплаќа испратнини во висина согласно член 97 став 1 од Законот за работни односи и член 50 од Колективниот договор на вработени во Друштвото, како и стимулативни испратнини согласно член 51 од Колективниот договор на вработените во Друштвото. Согласно програмата обврските на Друштвото треба да се исплатат заклучно со 2016 година.

25. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари	2012	2011
Обврски спрема поврзани друштва	5.577	2.767
Обврски спрема добавувачи во земјата	133.598	106.323
Обврски спрема добавувачи во странство	5.422	3.392
Вкупно	144.597	112.482

26. ОБВРСКИ ЗА ПРИМЕНИ АВАНСИ

во илјади денари	2012	2011
Обврски за аванси во земјата	2.881	70
Обврски за аванси во странство	28	213
Вкупно	2.909	283

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

27. ОБВРСКИ ПО КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	2012	2011
Тутунска банка АД Скопје	63.000	
ТТК банка АД Тетово	1.598	
Комерцијална банка АД Скопје	10.044	
Останато	845	831
Вкупно	75.487	831

28. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2012	2011
Обврски спрема вработените	26.359	23.897
Обврски за учество во добивка	604	604
ПВР	7.816	7.792
Останато	1.459	661
Вкупно	36.238	32.954

Пасивните временски разграничувања во вкупен износ од 7.792 илјади денари се во најголем дел пресметани приходи врз основа на поднесени барања до Министерството за земјоделие на Р.Македонија за уништено заболено основно и обртно стадо од бруцелоза во износ од 7.697 илјади денари.

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото остварува трансакции со поврзани субјекти со друштвата во кое тоа има можност значајно да влијае при донесување на финансиските и оперативните одлуки. Можноста значајно да се влијае при донесувањето на финансиските и оперативните одлуки се остварува преку застапеност во Одборот на Директори.

Друштвото поседува вкупно 82.781 обични акции од Стопанска Банка АД Битола од кои согласно Решение број 3495 од гувернерот на НБРМ, 63.381 акции не носат право на глас и право на исплата на дивиденда.

ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Стопанска банка АД - Битола	21,24%	21,24%
Жито Полог АД - Тетово	37,51%	37,51%
Пелагонија Развој 2009 Дооел - Могила	100%	100%
Пелагонија Вет Дооел - с.Кравари	100%	100%
Пелагонија Млин Дооел Битола	100%	

Трансакциите со поврзани субјекти се извршуваат според нормални комерцијални услови кои не се пповолни од оние за останатите субјекти, освен доколку не е наведено во овој извештај.

Во теко на 2012 година остварени се 5.558 илјади денари (2011:136.235 илјади денари) приходи од продажби. Во 2012 година не е остварена дивиденда (2011: 1.919 илјади денари)

Побарувањата и обврските кон поврзаните субјекти се прикажани во Белешките

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официалните девизни курсеви користени при прикажување на билансните позиции деноминирани во странска валута, на ден 31 декември се следните:

во денари	<u>2012</u>	<u>2011</u>
УСД	46,51	47,53
ЕУР	61.50	61,50

31. НЕИЗВЕСНИ И ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31 декември 2012 години побарувањата од судски постапки покренати против ЗК Пелагонија АД, Битола претежно од физички лица кои се втреска со закупнина и надомест на штети. Исходот од судските спорови не може да се утврди со сигурност, раководството на Друштвото верува дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

32. НАСТАНИ КОИ СЕ СЛУЧИЛЕ ПОСЛЕ ДАТУМОТ НА СОСТАВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Нема значајни настани кои се случиле и би имале значаен ефект по изготвување на овие финансиските извештаи.